28 ՆՃԻ ԱԷՆԷ Ն. 4932 1911 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 23/6 ԴԵԿՏ. ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ 23 ԹՐՔԵՐԻՆԻ ՍԱՆԻ 1327) 15 ՉԻԼՀԻՃՃԷ 1329

ՄԷՋՄՈՒԱԻ ԱԽԲԱՐ

30 ԲԱՐՈՒ

ԳԻՆԸ 30

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65 Grand'rue de Péra, Taxim, 65

ԱՊՈՒՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

		Սեռեմիկի	6 այլոց
Իսթանպոլ իչին	Ղրուշ	60	35
Թաշրա իչին	»	85	45
Մէմալիէի էնենպիյէ իչին	Ֆրանկ	20	10

ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ վէ ՃՈՒՍԱՔ ԻՐԹԻՍԻ
ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՆԷՏՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իսթանպոլ իչին այրրնա բազարլըղ :
Քապ իթիլմէէն մէքեաթիպ իեաէ օղունմակ :

مجموعة اخبار
ك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

ԵԷՆԻ ԲԵՐՏԷ ԱՋԼԼԵՕՐ

Թերզեան էֆ. չիմտիյէ գաատար միլլէթճէ մուղլերը վէ չարբրղ բոլիթիգաէնը Բօմատա օլտուգճա իլէրի կէօթիւբէպիլի։ Տէվլէթը Օսմանիյէնին տիւշմէնի օլան պիր տէվլէթին բայիթախթընտա իգամէթ իտէրէք, վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին էվամիր վէ թալիմաթընա բաղմէն պիր թագբմ Եպիսկոպոսլարը, քահանալարը օրաեա ճէլպ իյէեէրէք, Սինոդ թէշքիլ իտէպիլի։ Խիլաֆը ուսուլ վէ գայատ եէնի Եպիսկոպոսլար նասպ ու թայեին իյէտի. միլլէթի ալէյհինաէ լիսանէն վէ թահրիրէն հէր տիւրլիւ հագգըզ վէ նապէճա իսնատաթ վէ հագարաթտան կէրի տուրմատը։ Պուն. լարա մուվաֆագ օլտու. չիւնքի պուլընտըղը մահէլլէտ, քէնտիսինէ, «նէ՞ եաբըեօրսուն» տէյէն, սօրան օլմատը։ Շիմտի իսէ, հէնուզ նազարեաթտան իգարէթ օլան պու եաբտըղը չէյլերի ֆիրիլեաթա գօյմագ սրրատը կէլտիկինտէն, իյթէ պունը իյին կէօնակէօն վասըթայարա միւրաճաաթա գալգըշմըշ տրը։ Թապի տիր քի, նէ՞ քէնտիսի, նէ՞ էսկի վէ եէնի Եպիսկոպոսլարը, նիհայէթսիզ սուրէթտէ Բօմատա գալամանճագլարընտան, քէնտիսինին պիլա բէրվա Սթամպօլ ավտէթ իտէպիլմէսի, վէ էսկի վէ եէնի Եպիսկոպոսլարընտանի Պէրաթլարը օլմանլարա հիւքիւմէթտէն Պէրաթլարը ալտրրբլարագ, եէրլէրինէ կիտէպիլմէսի իչին, իյթիտիկիմիզէ կէօրէ, Շարգտա Գաթօլիքլիկին համիսի պուլընան Ֆրանսա հիւքիւմէթինին թէվասսիթիւնէ միւրաճաաթ իտիլմիշ. վէ հիւքիւմէթը միւշարիլէյհա տանի՝ Տէրիսատատէթ սէֆարլէթի մարիֆէթիյլէ մէսէլէյի միլլիյէմիզ հագգընտա թանգրգամթը լազմէյի իճրայէ իպթիտար իյլէմիշ տիր։

Թերզեան էֆ.նին պու սօն մանօվրասը՝ եէնի պիր քիւսթախլըգ տրը։ Կէօյա Թիւրքիատա ատլու հագգանիյէթ եօգմըշ. հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ քէնտիսինէ վէ Եպիսկոպոսլարընա կէօյա պիր զատ վագը օլուեօրմըշ կիպի, Ֆրանսանին Շարգտագը հիմայէսինէ միւրաճաաթը, տօղրուսու ազ մուճիպը էսէֆ վէ հիճապ հալ տէյիլ տիր։

Ֆրանսա հիւքիւմէթինին, Շարգտա, Գաթօլիքլիք հագգընտաքի հիմայէսի, չու եա պու գաթօլիկին չախսընա միւնհասրը օլմաեբպ, Գաթօլիք ճէմաաթլարընին թաշրբգլարը մէզհէպին, նայիլ օլտրգլարը իմթիեազաթը բուհանիէնին պիր կէօնա թէարրուզ ուղրամամասընա գարշը տրը։ Համա օլսուն, մէսէլէքթիմիզէ մէզհէպիմիզէ հիչ պիր թարաֆտան թէարրուզ վագը օլմակըպ, էկէրչի իմթիեազաթըմըզա, ատաթ վէ ուսուլը միլլիյէմիզէ գարշը պիր թէճավուզ վուգու պուլուեօր իսէ, միւթաճավուզ՝ Թերզեան էֆ.տէն պաշգա քիմսէ տէյիլ տիր։ Պուրասը, Թերզեան էֆ.նին կ-Բաթրիգլիկէ ինթիխապընտան պիր գաչ այ սօնրա թուիտրը բոլիթիգա իլէ աբ աշիքեար տրը։ Շիմտիյէ գաատար լիսանէն վէ թահրիրէն վագը օլան պէեանաթ, նէշր օլընան մուխթիրէլեր, Բաբա հագրէթլէրինէ վէ սաիր զէվաթա իրսալ օլընան թահրիրաթլար, մէքթուպլար, զազէթալարը նէշրիեաթ վէ միւթալեաթրյա պու խուսուս միւսպէթ վէ միւսելլէմ տիր։

Խապէր ալտրգըմըզա կէօրէ, Ֆրանսա սէֆարէթի, պու պապտէ թահգըգաթ հճրասընա, հիւքիւմէթի թարաֆընտան մէմուր օլմալըէ, պու խուսուստա ճէմաաթըմըզըն պազը էրքեանընտան զայրը բէսմի մալիւմաթ ալմըշ, պու մէսէլէյէ տաիր չրգան էվրագը, վէ կէրէք հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ, կէրէք Բաբալըգ մագամընճա մուսատտագ հուգուգ վէ իմթիեազաթը միլլիյէմիզէ տաիր մուհարրէրաթ վէ իրատաթըն թէրճէմէլէրինի խթէմիշ տիր։ Սէֆարէթին, չիմտիյէ գաատար ալտրգը մալիւմաթտան, ճէմաաթըն հագգընը թէալիմ իթմէքտէ օլտրգը՝ պազը իխպարաթը խուսուսիյէտէն անլաշըլմագտա օլուպ, պու իսէ թապիի տիր. չիւնքի ճէմաաթըն թերզեանա գարշը տավասը՝ նէ՞ Մէզհէպճէ տիր, նէ՞ տէ Քիլիսէյէ վէ Բաբալըղա գարշը տրը։ Անճագ ճէմաաթըն տախիլի իտարէսինէ տաիր օլուպ, պու խուսուս՝ եալընըզ պիզէ մախսուս տէյիլ, Շարգտա մուգիմ տիկէր պիճիմիզէ Գաթօլիք ճէմաաթլարընը հագգը օլտրգընտան, Ֆրանսա կիպի մէշրութ վէ ճիւմհուրի պիր տէվլէթ վէ միլլէթը մուազզամանը, քէնտի իւլքեասընտա միւսատէ իթմէքիկի պիր չէյլ, Շարգտա, չու եա պու չախսըն էֆքեարը մուզիրրէսինի իլթիզամէն, հիմայէ սրֆա թրյա միւտաֆաա իթմէք խթէեէճէկի՝ խաթրա պիլէ կէլէմէզ։

Տիկէր թարաֆտան մէսէլէ եալընը էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթը մէսէլէսի տէ տէյիլ, իլա պու մէմլէքէթին սահիպի պուլընան վէ քեաֆֆէյի հուգուգ ու իմթիեազլարը ասրլ պանիսի վէ համիսի օլան տէվլէթը Օսմանիյէ մէսէլէսի տիր. զիրա Թերզեանը աեագ ալթընա ալմագ իսթէտիկի հուգուգ վէ իմթիեազաթ՝ այնի վագբթտա պու տէվլէթին հուգուգ վէ իմթիեազաթը օլտրգընտան, միմաիլէյհին իտտաասը վէ թալէպը վագբընը, տէվլէթճէ զաթէն գապուլ իտիլմէեճէկի տէրքեար տրը։

Հէր նէ օլսա, չուրասը տա ինքեար վէ բէտտ օլունամազ քի, էկէր հէր հալտէ Թերզեան էֆ.յի կ-Բաթրիգ, վէ թայեին օլընան Եպիսկոպոսլարը Վէքիլ եախոտ Մէրխասա տէյի միլլէթ թանըմազ իսթէմէզսէ, պէօյլէ պիր ասրրատա վէ մէշրութիյէթ տէվրինտէ, քիմ պու ճէմաաթա, ժուիլազա Թերզեան էֆ.յի կ-Բաթրիգ, չու եա պու բուհանիյի տէ, Վէքիլ եախոտ Մէրխասա մագամընտա գապուլ իտէճէքսին տէյի ճէպր վէ թազեիգ իճրա իտէպիլիր։ Պունտան տա, Գաթօլիքլիկիմիզէ նէտէն խալէլ կէլէ գելիր։

Հասուն էֆ.նին ալինտէ եախոտ իսթիֆասընտա, Ամեն. Սապպաղեան կ-Բաթրիկին իսթիֆասընտա, Գաթօլիքկիկիմիզէ խալէլ կէլտի՞ մի քի, Թերզեանը ալինտէ վէ իսթիֆասընտա, վէ չու եա պու բուհանինին Վէքիլ եախոտ Մէրխասա ժագամընտա թանըլմամասընտա խալէլ կէլսին։ Հիչ չիւպհէ եոգ տրը քի, ճէմաաթը հագգը չիքեայէթի տինլէնիպ, իճապընը իճրա իթմէքլիք՝ Գաթօլիքլիկէ պախսը չէրէֆ վէ խայր օլուր. պիլաքիս չու եա պու քիմսէնին հագգսրզ իտտաասընը վէ մուղիրը մէրամլարընը թէրվիճ վէ իլթիզամ իտէրէք, ճէմաաթը էզմէքլիք՝ Գաթօլիքլիկէ նէ՞ չէրէֆ կէթիրիր, նէ՞ տէ պախսը խայր օլուր։

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԷՋԵՐ

ՄՕՆՍԷՆԵՕՐ ՖՐԱՆՔԻ

(4931 Ն.տան տէվամ)

ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ

Պալէատէ զիքր օլունմայըպ, լաքին գարարկիր մագամընտա նազար օլունաճագ մէվատտ եախոտ թէտապիր հագգընտա տրը։

Էվվէլա. Բաթրիյին բէսմէն թանըլմասը վէ պինաէն ալէյհ քիլիսէ հէյեէթինին մէշրութ հալէ իֆրաղը, վէ էրմէնի-գաթօլիք հէյեէթինին բէսմի սուրէթտէ թանըլմասը իլէ, պաշգա հիչ պիր հէյեէթ պու նազար իլէ պագբլմաեաճաղը։

Սանիէն. Քիլիսէլերին վէ թէէսսիսաթը իսայրիէյի սայիրէնին կէրէք Տէրիսատէթտէ օլսուն վէ կէրէք Տիարպէքիրտէ վէ մահալը սայիրէտէ պուլունսուն, պիլ հիմլէ իրատ վէ էմլաքը իլէ մաէն կէրիյէ իեատէսի վէ իլերուտէ հէրնէվ թէարրուզ վէ թէճավուզաթտան հիմայէսի։

Սալիսէն. Իչպու էրմէնի-գաթօլիկի հէյեէթի տախիլինտէ օլմաեանլարը Գաթօլիք իսմինի իթիրաֆ վէ էրմէնի-գաթօլիկի բահիպինէ մախսուս օլան քիսվէի իքսա իյլէմէլերինին մէն օլունմասը, վէ իչպու մահուարը թարաֆէյնտէն գապուլինտէ, թագրիրտէ միւհարրէր իւչ մատտէլէր սէրիան մէվգրի իճրայէ վազ օլունաճագ տրը։

Բապիէն. Պինաէն ալէյհ գարար վէրիլմիշ տիր քի, եէնի բիսգօրսըն ինթիխապ վէ սատագաթը չամիլ չահատէնամէսինի բաթրիգ քէնտի Սինօդը իսմինէ Պապը Ալիյէ թէպլիղ գլըտրգտան վէ էրիսգօրսը միւմիլէյհէ սատագաթ եէմինի իճրատէն սօնրա, հիւքիւմէթը Սէնիէ՝ ճարի օլան գայտէյէ թաթպիգէն բաթրիկին իսթիտասը իւզէրինէ Պէրաթը ալիշան եախոտ Ֆէրմանը Շահանէ իլէ խուսուսը Հիւմայեունլարտա տախի թանըլմըշ օլտրգը միսիլու, միւնթէխապ էրիսգօրսըն հիւքիւմէթը բուհանիյէսինէ մէնութ օլան քեաֆֆէի իսթիեազաթը չէրիէսի իլէ պիրլիքտէ թէքմիլ վէ սերպէսթճէ իճրասընը պիլֆիլ թէէմին գլըճագ տրը։ Քէզալիք եէնի ինթիխապ օլընան բաթրիկէ (ինթիխապը էրիսգօրսլարտան իսապէթ իթմէտիկի վագբատէ) Սինօդ թարաֆընտան բաթրիկի միւմիլէյհին սատագաթը մուսատտագ շահատէնամէսի թագտիմ վէ միւնթէխապ բաթրիյէ տախի, մուգարրէր օլան եէմինի իճրատէն սօնրա, մէզքիւր Սինօդըն իսթիտասը իւզրէ Պէրաթ եախոտ Ֆէրմանը ալի իթա գլընաճաղը՝ ճանիպը սալթանաթը Սէնիյէտէն թահիւտ գլընը։

Խամիսէն. Քէզա գապուլ օլունմըշ վէ թանըլմըշ տրը քի, Տիվանը Հիւմայունտա պիր քէրրէ գայտ օլընան քիլիսէ էմլաքը՝ հէր նէ գատար ալէսսէվիյէ միւթէվէլլիլէր վէ եախոտ էշխասը սայիրէ իսմինէ մուգայէէտ օլմուշ տա օլսա, արթըգ հէր նէվի զասպ վէ սուի իսթիմալտէն ազատէ վէ սալիմ գալաճագ տրը։

Սատիսէն. Խիլասայը քէլամ միլլէթտէն թայեին գլընան միւթէվէլլիլէր, մահզա միլլէթը մէզպուրէնին մէսարիֆաթը իլէ ինչա օլունան թէէսսիսաթ իւզէրինէ օլուպ, պունլար բաթրիյին բիեա սէթի թանթընտա թէշքիլ գլընան մէճլիսի միւխթէլիթտէն ինթիխապ վէ ինֆիսալ օլունուրլար։

Մօնսինեօր Ֆրանքին առ Բարձ. Դուռն ուղղած վերոյիշեալ Մեմուարը Բարձ. Եպարքոս Ալի փաշան կը յանձնէ Ազգային Կուսակցութեան, որպէս զի զայն ուշի ուշով կարդալէն վերջը, կարեւոր եղած և պատշաճ տեսնուած խորհրդածութիւնն ընէ և Բ. Դրան ծանուցանէ։ Այս հրամանին վրայ Ազգային Կուսակցութիւնը հետեւեալ խորհրդածութիւնը Բ. Դրան կը հաղորդէ։

(Փակագիծներու մէջ առնուած խօսքերը Մօնս. Ֆրանքին կը պատկանին։)

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

(Կիլիկիա Բաթրիքլիկի հագգընտա իթթիխազ օլունան պազը թէտապիրտէն տօլայը հասըլ օլան միւշքիլաթ իւզէրինէ, Քիւրսիի շէրիֆ աթի լուզ զիքր խուսուսաթը պէեան իտէր։)

Էօթէտէն պէրու մալիւմ օլտուղը վէ իչպու մուգատտէմէնին սուրէթը թանզիմնէն տախի թէպէյեուն իյլէտիկի վէհհէ, Եկեղեցիս Յաքոբիանէնէ, եանի թէպապը տէվլէթը Ալիյէտէն միւրէթթէպ պիր ճէմաաթը քիլիսէճէ իպատէթինէ ալէլ իթլագ ուսուլ վէ նիզամաթ վազ իթմէք հագգ ու սէլահիէթինի Քիւրսիի շէրիֆ տավա իթմէքտէ օլուպ, ճէմաաթճա մուսատտագ օլմաեան պու իտտաանը սէմէրէսի օլան Բիվերուտուս պօլլասը քի, Հասուն էֆէնտինին Բաթրիքլիկէ նասպ օլունտըղընը միւթէզամմին Բօմաճա եաբըլան պիր էմրնամէ տիր, իչպու պուլլա՝ հուգուգը սէնիէյէ մուխալիֆէթի ճիհէթիյլէ ճանիպը տէվլէթը Ալիյէտէն բէտտ օնունմըշ իքէն, տէվլէթը Ալիյէնին ինզիմամը մուվաֆագաթըլլա, հաշմէթլու Բաբա հազրէթլէրի թարաֆընտան նէշրի միւթէսավվէր օլան իչպու եէնի պուլլանը մուգատտէմէսինտէ, էսասը մէզքիւրէնին եինէ քեամիլէն մուհաֆազա օլունմասը, եանի պէեան օլունան հագգ ու սէլահիէթի տէվլէթը Ալիյէտ զըմնէն թաստիգ իթտիրմէյէ չալըշմասը՝ զիեատէսի իլէ շայեանը տիգգաթ պիր մատտէ տիր։ Իքինճիսի՝ լայիհանը սէրնամէսինտէ իչպու պուլլանը (Բիվերուտուս), իյզանը մանէասը զըմնընտա թանզիմ օլընմըշ օլտրգը միւնտէրիճ օլմասընտան, վէ սէրնամէյի թէագիպ իտէն իլք ֆրգրալարը լաֆզ վէ մէալինտէն՝ Քիւրսիի շէրիֆին իչպու (պուլլա) միւսէվվէտէսի իլէ թէէեիտի միւտտաա իյլէտիկի պիր գաթ տատա զահիր օլուր։

Պիրինճի պէնտ.— (Էրիսգօրսլըղա գանտիտա թայեին օլընաճագ զէվաթ՝ թէպապը տէվլէթը Ալիյէտէն վէ էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթընտան օլմագ լազըմ կէլէճէկինտէն, պունլարըն ատրգայը թէպապատէն օլմալարընա իթինա վէ տիգգաթ օլընմագ իւզրէ. Քիւրսիի շէրիֆ ճանիպինտէն իճապ իտէնլէրէ վէսայա օլունաճագ տրը)։

Էվվէլա՝ ճէմաաթը մէզքիւրէ էֆրատընը էֆքեարը մալիւմ վէ ահվալը մազպութէսինէ նէզարէն, հիչ պիր թա-

բաֆտան պու եօլտա թէնպինած իւֆա օլընմասընա գաթիէն հաճէթ օլմատըղընտա չիւպհէ եօգ տըր։ Սանիէն՝ էկէր պունտան վէ էրիագօրօսլըղը միւնհալլ օլան մահալլէրտէ Թէշքիւէ լազըմ կէլէն ճէմիյէթը ինթիխապէտլէրէ տաիր վուգու պուլաճագ իլանաթըն՝ Ռոմա մարիֆէթիյլէ իճրա օլունմասը գազիէսինի իսթիհսալ իյլէմէք իսէ, պէօյլէ պիր մաթլուպըն նէզդը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէ գարինի էսաֆ օլամաեաճաղը պէտիհի տիր։

Իքինճի պէնտ.— (Թաշրա Էրիսգօբօսլըգլարընտան միւնհալլ օլտուգտա, ուսուլը մէվգուէսի իգթիզասընճա, բէհապին վէ ավամ թարաֆընտան պիր գըթա գանտիտա աէֆթէրի թանզիմ վէ Սինօդա թագտիմ օլունմագ աէէթի իւզա օլունմամըշ տըր)։

Պու ֆըգրանըն ախըրընտա իւզա օլունմամըշ տըր սէօզիւ, պէօյլէ խաֆիֆճէ, ատէթ ծապիր օլունան գայտէի ինթիխապիէյի պօզմագ՝ Ռոմանըն եէտը իւթիխապըննտա օլտուղընը իմա իթմէքլէ պէրապէր, պալէատէ իշպու լայիհանըն էսասը, ասլը վէ մագսատը հագիգիսինէ տաիր արզ ու պէեան օլընան միւթալէայը տախի թէէքիտ իտէր. պիր տէ պունտա (գանտիտալարըն) ատէտի մէսքիւթանիէյի պրագըլըեօր։ Էրիսգօբօսլուղա գանտիտա թայինի օլունանլարըն իւչ նէֆէրտէն իպարէթ օլմասը իսէ, մին էլ գատիմ Կիլիկիա բաթրիքլիկինին վէ պիլճիւմլէ Շարգ Բիլիսէլէրինին ուսուլը ճարիէսինտէն օլտըղը՝ ումումը մալիւմէտէն տիր։

ՊԱՏՄԱԲԱՆ
(Տէվամի)

ԱՏԱՆԱ

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Սիգին, Միլլէթ վէ Վաթան իչին զայրէթ վէ ֆէ—քարլըղընըզա թէշէքքիւրլէր իտէրիզ։ Միլլէթիմիզին հուգուգընը մուհաֆազա իթմէք՝ պիզիմ տաեի վազիֆէմիզ տիր, լաքին Ատանատա միւթէքիպ Թերզիանիսթլէր չօգ տըր. չիւնքի Թերզեան էֆ. պուրատա էօյլէ պիր ֆէնա իլէ քիրլի թըընագլարընը միլլէթին գալպինէ կէչիրմիշ տիր քի, էքսէրի նիւզէ կէլէն զէնկին սընըֆլար հէփ միւթթէհէմ տիրլէր. չէօյլէ քի, քիմինի տիւքէն սաքինմասընա օրթագ ալմըշ, քիմինի չիֆթլիք միւտիրի էթմիշ տիր. պիրի՝ հիչ պիր սէրվէթի օլմատըղը հալտէ, պինլէրճէ լիրա սահիպի օլմըշ. հէլէ պազըլարընը գըզ ալըպ վէրմէք իլէ, պազըլարընը տա ագըլ էրմէզ պազլայըշ իլէ քէնտինէ բապթ էթմիշ տիր։ Հէր նէ հալ իսէ. եինէ տէ պիզ նէ գատար զաիֆ օլսագ, եաքաճաղըմըզ մուխալիֆլիքտէն կէրի տուրմաեաճաղըզ. Թէքլիքեան Վ.ին թեմիմիզ մէրխասալըղընտան իլա նիհայէ բէտաինէ վէ Թերզեան էֆ.նին նամէշրու թէշէպպիւսլէրինին ատէմը գապուլինէ տաիր Ատլիէ վէ Մէզահիպ նէզարէթինէ հէվալէ օլընմագ իւզրէ վիլայէթէ պիր բրօթէսթօնամէ թագտիմ էտէճէյիմիզ կիպի, միւհթէրէմ Երեսփոխանական ժողովըմըզա տախի հուգուգըմըզըն միւտաֆաասընա տաիր միւրաճաաթ տա պուլընմագ թէշէպպիւսինտէյիզ. իւմիտ իտէրիզ քի, Մէճլիսի միլլիմիզ, հէր եէրէ օլտըղը կիպի պիլխասսա Թերզեան էֆ.նին բօլիթիգասը ալթընտա հէնուզ ինլէմէքտէ օլան Ատանամըզա ֆարգը վէ խուսուսի պիր հիմմէթտէ պուլընարագ. պիզէ մուավինէթլէրինի էքսիք էթմէեէճէք տիր։

Պունտան 7-8 սէնէ մուգատտէմ, մէրհում Էմմանուէլեան Կ-Բաթրիգ էֆ.յէ, Թերզեան էֆ.նին Ատանա, Թարսուս, Մէրսին, Սիս վէ Հաճընտա վագը օլան մուամէլաթը նապէճասը հագգընտա պիր լայիհա եազըլմըշ իտի։ Միւշարիլէյհ տէ, լաիհաի մէզքիւրէյի Թերզեան էֆ.յէ, «Շու հագգընտա եազըլանլարա պագ, նէ՞ ճէվապ վէրէճէքսին» տէյի խատէ էթմիշ իտի. եազըլան չէյլէր իչին, եազանըն միւթէալլիգաթընտան պազըլարընը կէօրէրէք. պիր տահա եազմամագլըղը իչին կէօյա թագիր էթտիրմիշ իտի. լաքին եազան զաթ, միլլէթին վէ քիլիսանըն մէնֆաաթը իչին եինէ տէ եազմագլըգտան կէրի տուրմատըղը կիպի, պաշգալարը տա օ եօլտա լայիհալար իլէ Բաթրիգխանէյի աօլտուրմըշ իտիլէր. աճապա միւմաիլէյհին ինթիխապը սըրալարընտա, Բաթրիգխանէ Դիւանընա պիր տէֆա միւրաճաաթ օլընայըր տա, պու պէլաի պէրգախ միլլէթին պաշընա չըգմասա օլմա՞զմըյտը։ Եազըլան չէյլէր էօյլէ չէյլէր իտի քի, էկէր մէյտանը ալէնիյէ թէ չըգմասը իճապ էթսէ, գօրգարըմ քի Թաշըրըղըմըզ Գաթօլիք իսմինէ լէքէ կէլիրտի. էօյլէ չէյլէր քի, ռուհանիլիկէ, Եպիսկոպոսլըղա ասլա ուեամազ, եագըշամազ։

Պուրատա Հատիկեան Վ.ին՝ Թերզեան բօլիթիգասընը թաագիպ վէ պու եիւզտէն պիր քիւլահ տա պէն աբայըմ սէվտասըլլա իրթիքեապ էթտիկի հալլէր, արթըգ հատտինի թէճավուզ էթտիյինտէն, միւհթէրէմ Երեսփ. ժողովըմըզըն նազարը տիգգաթընը ճավէթ իտէրիմ. զիրա պիր ճինէթի տէ, պու միւհթէրէմ Մէճլիսիմիզին խայսիյէթինէ այիտ տիր. չիւնքի Հատիկեան Վ., ատէթա քիլիսայը միթինկ հալինէ տէօնտիւրտիւ. հէր կիրակի վէրտիկի քարոզտա, Սթամպօլ Գաթօլիք էհալիսի վէ ժողովքլարը գարշը քէնտի բիրի օլան Թերզեանըն գուլլանտըղը, տինսիզ, չիւրիւք, հերետիկօս, քէլիմէլէրինի գուլլանըըեօր. Սթամպօլըլարըն տինսիզլիկի պիզիմ իչիմիզէ տէ կիրմիշ տիր, սագընըն տէեօր վէ սայիր վիճտանսըզ սէօզլէր սէօյլէտիքտէն մաատա պիր տէ իչինի կիւճիւնտիւ թէրքլէ, ճվէրէ տիւշմիւշ, օ եօլտա վազլար էտիյօր. պիզ, մէրգումըն տէֆի իչին չարէ տիւշիւնմիւշ պիզ կիպի, Երեսփոխան մէճլիսիմիզ տէ միւտաֆաի նամուսը իչին մէրգումըն եազասընը եազալամալը տըր։ Է՛յ Սթամպօլ Գաթօլիքլէրի, արթըգ եէթէր պու գատար նէճաեէթ վէ միւսաամէէթլէ հարաքէթ էթմէնիզ։ Թերզեան էֆ., սիզին պու հալինիզի, պու սիւքիւթինիզի էսէրը զաաֆէթ տէյի պիլէրէք, քիւստախլըղընտա տահա զիեատէ իլէրի կիտէճէք տիր. էմին օլընըզ։ Տահա նի՛չէ միւմաիլէյհ հագգընտա հիւրմէթլէ տավրանաճագսընըզ։ Պու խուսուստա իպրէթ ընիզլէ, պիզ թաշրալըլարը նի՛չին թէշվիգ էթմէեօրսընըզ քի, պիզ տէ քիւսիւլէրիմիզտէ իսմինի պիլէ անմըըմաեալըմ. արթըգ եէթէր։

Մէզքիւր Հատիկեան բաբազ, Սթամպօլըլարա վէ Թերզեան էֆ.յէ հագգըլա մուարըզ օլան Ատանալըլարա, տինսիզ տիրլէր. Գաթօլիք տէյիլ տիրլէր... տէմէսինտէ, աճէպա քէնտիսինին պիզէ մալիւմ օլան կիզլի վէ աչիքեար սուի ահվալինի կիզլէմէ՞ք մի իսթէյօր։ Իւչ տէօրթ այտան պէրի «Էհլը վուգուֆ» նամ տօօթըմըզըն Թերզեան էֆ. իլէ ավէնէսի օլան մահուտ բաբազլարըն մէզհէպ հագգընտաքի հալ ու հարէքէթլէրինի տէլիլլէր իլէ իսպաթ էթտիկի վէ մէզալէլէրինին ըէվիշինտէն անլաշըլաճաղը իւզրէ տահա տա պահս էտէճէյի կիպի, պէնտէնիզ տէ չիմտիլիք իչին Հատիկեանըն պիր մուամէլէսինի զիքր իլէ իքթիֆա էտէճէյիմ։

Թագրիպէն պունտան ալթը սէնէ ագտէմ Թերզեան էֆ.՝ Տ. Մատթէոս քահանայ Ցակոբեան իլէ Հատիկեանըն վէ պիր խայլի տավէթլիլէրին վէ պէնտէնիզին հազըր օլտըգլարը պիր Կիւսէնք զիեաֆէթինտէ, մուպահասա պազը աեարսըզ քահանալար իւզէրինէ տէօնտիւրիւլիւ պիր սըրատա, «Հէր կէօրտիւկիւմիւզ ռուհանիլէրէ պագարագ, ճիւտի ռուհանիլէր իմիշ կիպի անլէրտէն իպրէթ ալարագ չօգ եանըլըեօրըզ. չիւնքի Ազիզ Բիթապըն ռուհընա մութապըգ ռուհանիլէր արայըպ պուլմագ չօգ միւշքիւլ տիւր. Աւետարան՝ հագիգի ռուհանիլէրին իւզէրինտէ չու ալէմէթ պուլընաճագ, եանի Ռուհ էլ Գուտսա մալիք օլուպ, օգուտըգլարը խասթալար չիֆա պուլաճագլար. զէհիրլի հայվանաթտան զէհիրլէնմէնին հիւքմիւ օլմաեարագ, նիչէ միւճիզաթլար սըրասընտա էօլիւլէրի պիզէ տիրիլտէճէքլէր. պու տէտիքլէրիմին հիչ տէյիլ իսէ պիրինինի իւզէրինտէ պուլընմաեան վէ Ռուհ էլ Գուտսա իւզէրինտէ պուլընտըղընը պարի իպրէթ վէ Ֆիլիպէ կէօսթէրմէեէն ռուհանիլէրտէն ալտանմայըպ կէրի գաչմալը» սէօզիւմէ, պիրտէն պիրէ Հատիկեան բաբաս՝ տին վէ իթիգատընըն նոգսանիյէթինի կէօսթէրիրճէսինէ, «Սէնին օ տէտիքլէրին միւճիզաթըն վէ օ իթիգատտա ռուհանիլէրին չիմտի զէմանը կէչմիշ տիր» ճէվապընը վէրիր։ Պէնտէնիզ տէ, «Սէն ռուհանիյինէ, քիլիսէյէ, պիւթիւն Խրիսթիանլարըն իթիգատընա վէ Ազիզ Բիթապա պու իթիրաֆըն իլէ գարշը հարէքէթ էթտին. Քրիստոս Էֆէնտիմիզին «Տիւնեա կէչէճէք ամմա, պէնիմ քէլամլարըմ կէչմէեէճէք» սէօզիւնիւ նա՞սըլ թէքզիպ վէ թահգիր էտիեօրսըն. էկէր քէլամլարըն իճրասընըն միւտտէթի վար իսէ, պու կիւնքի իճրա էթտիյինիզ մուգատտէս Մկրտութիւն այինինին հիւքմիւնիւն կէչմէտիյինի նէ՞ իլէ իսպաթ էտէճէքսին» տէտիմ. Թերզեան էֆ., «հագըր պուլուննանլար, քէնտի սիւքիւթիյէ, Հատիկեանըն էֆքեարընտա օլտըղընը անլամասընլար տէյի՝ մի, եօգսա նէ՞ կիզլի մագսատէ մէյնի, Հատիկեանը թէքտիր էտէրէք «Նէ՞ չին միւճիզէ զէմանը կէչմիշ օլսուն. պիր գաչ սէնէ ագտէմ Էվրօպանըն աթէշֆիչան տազլարընտան պիրի Թութուշարագ, աղըընտան ագան լավալարտան եագընընտաքի պիր չէհիր պաթմագտա իքէն, չէհր էհալիսի վէ ռուհանիլէր կիտիպ հէբսի պիրլիքտէ Ալլահա տուա էտէրէք, թէհլիքէ տէրհալ թէակին օ՛լմատը մը» տէտի.—Վա՛յ սիզէ էյ Ատանա ճէմաաթըմըզ քի, պէօյլէ իթիգատսըզ ռուհանիլէրտէն իպրէթ ալըեօրսընըզ։ Պիր տէ պու բաբաս՝ քիլիսէլէրտէ վէ խանէլէրտէ, Սթամպօլ Երեսփոխանլարը իլէ ճէմաաթընըն տինսիզլիյի իչիմիզէ տէ կիրմիշ սագընըն» տիյան տէյի Թերզեանըն Ռոմատան վէրտիյի թալիմաթը իճրա էտիեօր. լաքին չու ճինէթինէ տէ թէաճճիւպ վէ թէէսսիւֆ էտէրիմ քի. Ատանա Գաթօլիք միլլէթտաշլարըմըզ նէ՛ վիճտան իլէ պէօյլէ քահանալարըն բէչինէ տիւշիւպ տէ, միւհթէրէմ Սթամպօլ ճէմաաթըմըզա էթտիյի հագարէթէ իշթիրաք էտիեօրլար։ Պու Հատիկեան բաբաս, էհալիյի թէշվիգ իլէ Բէքլէրքեան նամ բահիպէ թէպրիք թէլէկրաֆը իմզալաթըեօր։ Թէէսսիւֆ իտէրիմ, հէմ տէ հայրէթտէ գալըեօրըմ քի, պու իմզա էտէն էֆէնտիլէր իչինտէ մագթուլ բէտէրինին վազըայը ճինաեէթսինի տէրխաթըր էթտիքճէ աղլաեան պիր կէնճ տէ պուլընմագտա տըր։ Պու էֆէնտի նա՞սըլ իմզա էտէրէք Թերզեանիսթլէրէ իշթիրաք էթտի. պունըն հիքմէթի վար, օնու տա պիզ պիլիրիզ. լաքին աճէպա պու սուրէթլէ հէր իչ գաբանը՞ր մը զանն օլունուեօր. էմին օլալըմ քի. տավէթի Իլահիյէ եէրինէ կէլէճէք տիր. Ալլահա թէվէքքիւլ էտէնլէրէ տէ մուավինէթի Իլահիյէ եավէր օլաճագ տըր։ ★

Ատանա, 4(17 Նոյեմբեր 1911

Մէճմուա.— Իմզասը եէտիմիզտէ մահֆուզ օլան սահիպը մէքթուպ, Էմմանուէլեան Կ-Բաթրիգ զէմանընտա, Թերզեան Գերապայծառըն ահվալ ու հարաքէթընա տաիր Ատանատան պազը մուհիմմ թահրիրաթլար եազըլմըշ օլտըղընը, վէ պունլարըն էլպէթտէ Կ-Բաթր' խանէ գուեուտաթընտա սագլանմըշ օլմասը լազըմ կէլէճէկինի պէեան իտիյօր։ Պու խուսուստա պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէկ իսթէրիզ.— Սահիհ տիր քի, Ամէն. Սապպաղեան Պօղոս Պետրոս ԺԲ. Կ-Բաթրիկին իսթիֆասընտան սօնրա, միւնհալլ գալան Կ-Բաթրիգլիք քիւրսիսինէ պիր միւնասիպինին ինթիխապընա թէշէպպիւս իտիլտիկինտէ, պիզտէ, ինթիխապ իտիլէճէք զաթըն՝ էվվէլճէ կէչիրտիկի էօմիւր, պուլընտըղը մէմուրիյէթլէր վէ էօմրիւ իլէ մէմուրիյէթլէրինին նէթիճէլէրի հագգընտա արիզ ու ամիգ թահգիգաթ իճրասը, էօթէտէն պէրի ատէթ վէ գայտէ հիւքմիւնէ կէչմիշ օլմասընա, զաեէթ խաֆիֆմէշրէպլիքլէ պու եօլտա ինթիխապաթ իճրա իտիլմէկի կիպի, Թերզեան էֆ.նին ինթիխապընտա տախի այնի հալ վագը օլմըշ, վէ պու սըրատա հասըլ օլան էֆքեար սէյի էսնասընտա, էկէրչի պիր քէրրէ Ատանանըն պու կիւնքի էհլը վուգուֆընա վէ եմասլինէ միւրաճաաթ իտիլմէ, օ սէլին անինտէ գուրուեաճաղը վէ հիւքմիւ գալմաեաճաղը տէրքեար պուլընմըշ իքէն, իշթէ պէօյլէ մէսհիւտ պիր միւնթէխիպլէրին պունու տիւշիւնմէմէսի վէ իճրա իթմէմէսի, ճէմաաթըմըզը, պու կիւն պիր Թերզեան պէլիյէյէ ուղրաթըսի գարչըլընա չըգարմըշ տըր քի, մէսուլիյէթի պիր տէրէճէյէ գատար, պիզ, միւնթէխիպլէրինիզէ այիտ օլտըղընը իթիրաֆէ մէճպուրըզ։ Լաքին պալէատէքի մէզալէ սահիպինին սէօյլէտիկի տօղրու օլտըղը հալտէ,—տօղրու օլմասը հագգընտա չիւպհէ իթմէյէ հիչ պիր սէպէպիմիզ եօգ տըր,—վագթըլա եանի Էմմանուէլեան Կ-Բաթրիկին զէմանընտա Ատանատան Թերզեան Գերապայծառըն ահվալ ու մուամէլաթընա տաիր պազը մուհիմ մէքթուպլար եազըլմըշ, վէ պունլար էլպէթտէ Դիւանտա սագլանմըշ իտի իսէ, ինթիխապտան էվվէլ, եախօտ ինթիխապ զէմանընտա, զիհնիլէրի թէնվիր իթմէյէ, ալընմագ իւզրէ օլան աուլմալարը ալըըրմագտան կէրի տուրմաեա սէպէպ օլապիլէճէք օլան օ մուհիմ էվրագ նի՛չին մէյտանա չըգարըլմամըշ տըր։ Կէրչի պազը Եպիսկոպոսլարըմըզ վէ րէհպիլերիմիզ, աշխարհական միւնթէխիպլէրէ, գարըլարըգլարը սէյին նէթիճէսի իւէրտէ էյի օլամաեաճաղընը, ամտուգլարը կիպի չըգմաեաճաղընը խապէր վէրմիշլէր, անլաթմըշլար իսէ տէ, ճէմաաթըն պէտպախթլըղընտան մը տէյէլիմ, նէ՞ տէյէլիմ, միւնթէխիպլէր՝ սըրֆ սէօզէ գանաաթ կէթիրմէմիշլէր տիր, եախօտ օ սէօզլէրէ սուի մանէլար վէրմիշլէր տիր. ֆագաթ էկէրչի Ատանատան, Կ-Բաթրիգ ինթիխապը մուամէլէսի օլմազտան էվվէլ, էհալիի մահելլէյէ թարաֆընտան եազըլմըշ օլան էվրագ մէյտանա չըգսա իտի, բէք ինթիմալ տըր քի, էֆքեարը ումումիյէտէ պիր թէպէտտիւլ գուհուրա կէլէպիլիր, միւնթէխիպլէր տահ չօգ տիւշիւնմէյէ, տիւշիւնտիւրմէյէ սէպէպ օլուր իտի։

Հէր նէ իսէ, օլան օլտու. ֆագաթ պու կիւն տէ, պիր պէգ սէնէ մուգատտէմ եազըլմըշ օլան պիր չէյին պօզուլմամըշ օլմասը, օնտան կէրի տէօնիւլմէսինէ՝ պիզզաթ Թերզեան էֆ. սէպէպ օլտըղը, վէ միլլէթին, պունտան պէօյլէ քէնտիսիյլէ եաշամասը իմքեանսըզլըղ տէրէճէսինէ կէլմիշ պուլընտըղը հալտէ, միլլէթ, պու մագսատինէ մուվաֆագ օլմագ իւզրէ, քեաֆֆէյի վէսայիթէ միւրաճաաթա մէճպուր տըր։ Պինաէն ալէյհ վագթընտա Կ-Բաթրիգխանէյէ եազըլըպ, Դիւանտա կիզլէնմիշ վէ մէյտանա չըգմամըշ հէր նէ վէսիգա վար իսէ, պու կիւն անլէրին մէյտանա չըգարըլմասը՝ տավայը միլլէթին պիր ան էվվէլ պաչա չըգմաճաղընա մէտար օլապիլէճէկինտէն, պու խուսուսը Վարչութիւնըմըզըն, Երեսփ. Ժողովըմըզըն նազարը տիգգաթլարընա իհալէ իտէրիզ։

Պալէատէքի մէքթուպտա պէեան օլունան պազը չախսի ֆըգրալար, պիթթապի մուհարրիրին թահթը մէսուլիյէթինտէ

թապ վէ տէրճ խոլլմէքլէ պէրապէր, անճագ Սթամպօլ Էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթընա վէ պիլխասսա Երեափ. Ժողովագարըը Հասունեան Վ.ին, քարօզլարընտա վէ էվլէրտէ սէօյլէտիկի բիվայէթ խոլէն սէօզլէր թէքզիպ խոլնմէտիքճէ, օ չիրքին սէօզլէրի գամիէն բէտտ իլէ, քէնտիսինէ իհատէ խոտէր, վէ Սթամպօլ ճէմաաթընըն, զանն իթտիկի կիպի տինսիզ, մէզհէպսիզ վէ սաիրէ տէյիլ, պէլքի քէնտիսինտէն զիեատէ տինտար, մէզհէպբէրվէր օլտըղընը, վէ մէզհէպբէրվէրլիկի, տինտարլըղը՝ Հասունեանլարտան տէրս ալմախա մուհթաճ օլմատըղընը, հաթթա քէնտիսի կիպիլէրէ էօյրէթմէյէ մուգթէտիր պուլընտըղընը աէրմէան իյլէրիզ։

ՔԵԱՄԻԼ ԲԱՇԱ ԻԼԷ ՊԻՐ ՄԻՒԼԱԳԱԹ

Սաարը սապըգ Քեամիլ բաշա, Բօրսաիտտէ պուլունտըղը զէման, օրատա չըգան Վէրիթէ նամ ղազէթանըն պիր մուհարրիրի՝ միւշարիլէյհ իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։ Պու միւլագաթըն պաշլըճա ֆըգրալարընը՝ բէֆիգիմիզատէն նագլէն աէրճ իտէրիզ․

— Զաթը ֆէխիմանէլէրինին Մըսըրա սէյահաթը, Թարաֆը Շահանէտէն էօհտէնիզէ իհալէ խոլնմըշ օլան պիր մէմուրիյէթլէ օլտըղը վէ Բօրսաիտտէ կէլմէնիզ տէ պու մէմուրիյէթ ճիւմլէսինտէն պուլունտըղը բիվայէթ օլունուեօր։

— Վագըա սէյահաթըմ հագգընտա բէք չօգ չէյլէր սէօյլէնտի իսէ տէ, պէն՝ ահվալը սըհհիյէմ իչին Մըսըրա կէլտիմ։ Հիչ պիր մէմուրիյէթը բէսմիյէմ եօգ տըր․ Թէքրար իտէրիմ, եալընըզ սըհհէթիմի իատէ իչին կէլտիմ։

— Բաշա հազրէթլէրի, էլէէվմ Օսմանլը վէ Իթալիա տէվլէթլէրի արասընտաքի խիթիլաֆ վէ մուհարէպէնին նէթիճէսի միւհթէմէլէսի հագգընտա էֆքեարընըզը անլաեապիլիրմիյիզ։

— Շիմտիլիք ահվալ՝ սայքի մէճհուլըմըզ տըր։ Մահէլլի հարպտան ալտըղըմըզ խապէրլէր էօյլէ չէյլէր տիր քի, հիչ պիր չէյտէն խապէրտար օլմատըղըմըզը պէեան իթմէք, տահա տօղրու տըր, վէ չիմտիտէն պիր թագըմ քէչֆիեաթտա պուլունմագ տա՝ վագըթսըզ տըր։ Պունունլա պէրապէր էֆքեար վէ հիսսիեաթը ումումիյէ կէօրէ, էլէէվմ միլլէթին թօբրաղընը միւտաֆաա իտէն ասաքիրը Օսմանիէտէն էն սօնունըն հաեաթընա խաթէմ վէրիլէնէ գատար մուհարէպէյէ տէվամ օլընաճագ տըր։

— Հալպուքի եագընտա նամուսլը պիր սուլհ ագտ օլընաճաղը հագգընտա պիր չօգ էմարէլէրտէն պահս օլունուեօր։

— Էվվէթ, բէք չօգ պահս օլունուեօր... լաքին թէլէկրաֆ աժանսլարընտա։ Տէվլէթը Օսմանիէ, քէնտիսինտէն զապթ խոլնմագ իսթէնիլէն մէմլէքէթ իւզէրինտէ մալիք օլտըղը հուգուգը հիւքմրանիսինտէն վազ կէլմէսի էսասը իւզէրինտէ միւէսսէս պիր սուլհ հագգընտա մուխապէրէյէ ասլա գապուլ իթմէեէճէք տիր։ Հիւքիւմէթ՝ պու պապտէ թէսմիմիյէթ մէյտան օլսա տա, Թարապլուս վէ Պինկազի էհալիսի՝ էօյլէ պիր գարարը հիւքմսիւզ տա խոլէճէքլէր տիր։

Պասէհու Քեամիլ բաշա, զուբնաղճա պիր թէպէսսիւմլէ, եէնէ պէօյլէ ահվալ սըրրասընտա, Ֆրանսանըն, գուվվէթլի վէ զէնկին պիր տէվլէթ օլմասըյլա պէրապէր, անճագ գըրգ ուզուն սէնէլէր ուզ բաշտըգտան սօնրա Ճէզայիրի թէսխին վէ ֆիլէն զապթ խոլէպիլտիկինի խաթըրլատըմըշ, վէ— Թարապլուստա այնի հալ տահա ուզուն սիւրէճէք տիր, տէյի իլավէ իթմիշ տիր։

— Բա՛շա հազրէթլէրի, պու սապահ Ինկիլթէրրա գըրալը թարաֆընտան սուբէթը խուսուսիէտէ գապուլ օլընտըղընըզըն խապէրինիտէն տօլայը հագգըլըա մէրագտա պուլընան էհալիյի մէմնուն իթմէք արզուսունտայիզ։

— Հաշմէթլու Ինկիլթէրրա գըրալընը զիեարէթիմ ղաեէթ խուսուսի պիր մագսատլէ, վէ սատէճէ էվլիեայը ումուրը տէվլէթէն օլմագըղըմ հասէպիլէ օլուպ, անճագ բէսմի գապուլ սըրասընտա հիչ պիր մէվգիմ պուլընմատըղընտան վէ պուլունամաեաճաղընտան, իչպու միւլագաթը խուսուսիյէնին՝ ումուրը տէվլէթէյէ միւթէալլիգ օլմատըղը պունտան անլաշըլըր։

— Պունունլա պէրապէր զիեարէթինիզ, տէրհալ պէօյլէ պիր մէրագ թահրիգ իթմիշ տիր. պու մէրագ, հէնուզ թէսքին օլընմամըշ, վէ զիեարէթինիզէ հագգըլ պիր էհէմմիյէթ վէրիլմիշ տիր։

— Էվվէթ... Փագաթ խէթա խոլմըշ տըր. չիւնքի ասլա էհէմմիյէթի եօգ տըր։

— Պիր վագըթտան պէրի Ինկիլթէրրա իլէ Թիւրքիա պէյնինտէ իթթիֆագ եախօտ իթիլաֆ մըօժէլէրինտէն պահս օլունուեօր։ Էֆքեարը ումումիյէճէ, սիզին, գըրալ Ժօրժա պու պապտէ պազը թէքլիֆաթտա պուլունմագ իւզրէ մէմուրիյէթինիզ վար իմիշ։

— Էվվէթ... պէլքի... օլապիլիր... լաքին հէր հալտէ մուհարէպէ խիթամ պուլմատըգճա, պէօյլէ պիր չէյ օլամազ վէ օլամաեաճագ տըր. հաթթա պունտա տուշիւնմէք պիլէ պիհուտէ տիր։

— Հալպուքի պու իթթիֆագ եախօտ իթիլաֆ, մուհարէպէյէ պիր ան էվվէլ խիթամ վէրմէք իչին պէլքի պիր վասըթա օլուր։

— Ասլա. Իթալիանըն խտտասալարը էօյլէ չէյլէր տիր քի, թէրքը արազի վէ հուգուգը հիւքմրանիյէտէն վազ կէչիլմէսի էսասը իւզէրինէ իճրայի մուխապէրէյէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէ ասլա գապուլ իտէմէզ։ Պինաէն ալէյհ չիմտիլիք չու եա պու իթթիֆագ գապիլ տէյիլ տիր, զիրա մէմլէքէթիմին, քէնտի հիսսիեաթընա մուվաֆըգ օլմաեան էսաս իւզէրինտէ միւտախէլէյի գապուլ իթմէսի միւմքինսիզ տիր։

— Օ հալտէ, բաշա՛ հազրէթլէրի, տէմէք պու սապահ գրալ իլէ միւլագաթընըզ պու մատտէ իւզէրինէ ճէրէեան իթմէտի։

— Փագաթ... պէն պէօյլէ պիր չէյ սէօյլէմէեօրում։ Զաթը հաշմէթանէլէրի վէ պէն՝ անճագ ահվալը ումումիյէտէն պահս իթտիք. սէօյլէմէք իսթէմէտիկիմ պիր չէյի պանա սէօյլէթմէյինիզ։

— Էլհասըլ, սիզ, գըրալ նէզտինտէ կէօրիւլտիւնիւզ հիւսնի գապուլտէն մէմնուն օլարագ մուֆարագաթ իթտինիզ։

— Մէմնուն օլմամագ գապի՞լ մի իտի. գըրալ հազրէթլէրի հագգըմտա ղաեէթ նազիքեանէ վէ հիւսնի մուամէլէ կէօսթէրտիլէր։

— Վէ չիւպհէսիզ, մէվզուի պահս օլան բըօժէլէրին մուվաֆագըյէթի հագգընտա սիզէ էյի իւմիտլէր վէրտիլէր։

— Խայր, խայր. մէվզուի պահս իթմէկէ հիչ պիր սէպէպիմ պուլունմատըգըն պիր մատտէ հագգընտա խապար իթմէյին։ Պիզ, ահվալը ումումիյէտէն պաշգա պիր չէյ իւզէրինէ կէօրիւշմէտիք։

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ

Բարիզ, 1 Դեկտ.— Թարապլուստան ալընան մալիւմաթը միւխթէլիֆէյէ կէօրէ, Իթալիանլար՝ Հէնիրտէ զապթ իթտիքլէրի մէվգիլէրի թահքիմ իթմէքտէ օլտըգլարընտան, Արապլարը սաւսատէն բիւսկիւրթմէք իւզրէ թէչէպպիւս խոճէճէքլէրի հարէքէթը թէճավիւզիյէ պիր միւտտէթ թէեխիր խոլմըշ տըր։ Սօն թէլէկրաֆլարըն պիլտիրտիքլէրի չարփըշմը գավկալարտան հիչ պիր նէթիճէ հասըլ օլմամըշ տըր։

Բարիզ.— Էճնէպի ղազէթալարընըն, ալէլ ումում ահվալի Իթալիանլարա նամիւսայիտ կէօսթէրմէքտէ օլմասընա վէ Արապլարըն՝ Իթալիանլար թարաֆընտան տիւչար մէզալիմ օլտըգլարընը թաստիգ իթմէքտէ պուլընմասընա զարըը Իթալիա ղազէթալարը ֆէվգէլատէ իղհարը հիտտէթ խոլէօրլար։ «Վիթա» տէեօր քի, «Ալման ղազէթալարընըն հարէքէթը թէարրուզքեարանէսինէ արթըգ թէհամմիւլ խոլէմէյիզ։ Պու ղազէթալար, ասքէրիմիզի վահշիլիքլէ իթհամ խոլէրէք, պիզի աչըգտան աչըղա մուախազէ խոլէօրլար։ Ալմանիա հիւքիւմէթի, էլէէվմ Իթալիա իլէ մէվճուտ օլան միւնասէպաթը տօսթանէյի մուհաֆազա իթմէք իսթէեօրսա, պիր միւթթէֆիգ տէվլէթ հագգընտա թաթպիգ խոլունան խաթթը հարէքէթի ղազէթալարընա թային իթմէլի տիր»։

«Փօրրիէրէ տէլլա Սէրա» տախի՝ Ավսթրիա ղազէթալարընըն լիսանընը թէնգիտ խոլէրէք, տէեօր քի, «Իթթիֆագը միւսէլլէսին պագասը ղաեէթ չիւպհէլի տիր, վէ Իթալիա էհալիսի՝ միւթթէֆիգլէրինին տօսթլըղընը պու կիւն անլամըշ օլտըղընտան, մէզքիւր իթթիֆագըն թէճտիտ իտիլմէճէճէկի զանն օլընմազտա տըր»։

Ռոմա.— Նոյ. 30 Թարիխլի Մասուատան աժանս Սթէֆանիյէ աթիտէքի մալիւմաթ վէրիլմիշ տիր. «Սօն կիւնլէրտէ մէվսումի մէնպատան պիտաբարըլըգլարընտան, Իթալիանըն Աֆրիգա սէվահիլի իւզէրինտէ, Ասապ եախօտ Րէհէյթա իւզէրինէ, վէ էկէր պուլունար միւթանքիմ իսէ, Պուէրրա եախօտ Պայլուլ իւզէրինէ եիւրիւմէք ֆիքրինտէ. Շէյխ Սայիտտէ քիւլլիյէթլի ասաքիրը Օսմանիէ թօբլանմագտա, վէ պու ասաքիրի Պապէլ Մանտէպ նամ քիւչիւք պօղազտան կէչիրմէք իչին պիր չօգ գայըգլար Շէյխ Սայիտտէ ճէմ խոլնմագտա տըր։ Պունտան պաշգա Մէխատա վէ Հիւտէյտատա տիքէր գուվվայը Օսմանիէնին թօբլանմագտա օլտըղը նազարը տիգգաթը ճէլպ էյլէմէքտէ տիր։ Իչպու ասաքիրին մէճմուը, միւթէաատիտ տաղ թօբլարըյլա 5000 քիչիտէն զիեատէ օլուպ, 3000ի Շէյխ Սայիտտէ թօբլանմըշ տըր։ Պունըն թէբէլէրինտէ պիր գաչ ատէտ պէօյիւք չափտա թօբլար տախի պուլունմագտա տըր։ Պու թէհաշշիւտէ խիթամ վէրմէք իչին սէֆինէլէրիմիզին՝ Արապիստան սէվահիլինտէ պիր հարէքէթ իճրասը գարարլաշտըրըլմըշ տըր. անճագ Ինկիլթէրրա գըրալ վէ գըրալիչասընըն Հինտիստանա կիթմէք իւզրէ Պահրը Ահմէրտէն կէչէճէքլէրինէ մէպնի, միւշարիլէյհիմայի հիւրմէթէն, նոյ. 22տէն 26եա գատար հարէքէթը մէզքիւրէ տուրտուրըլմըշ տըր։ Այնի վագըթտա մուխպիրլէրիմիզին խապէրինէ կէօրէ, Թուրքի միւթէարրիֆլըն թալիմաթ իսթէմէսի իւզէրինէ, հարէքէթէ հագըը պուլունմալարը Սթամպօլտան պա թէլէկրաֆ քէչիտիլինէ էմր օլընմըշ տըր։ Զանն օլընտըղընա նազարէն, Պայլուլտան սօնրա, սէվահիլիմիզէ գարչը պիր հարէքէթէ թէշէպպիւս օլընաճագ տըր։ Պինաէնալէյհ, սէֆինէլէրիմիզ, պու հարէքէթի մէն իթմէք վէ Թիւրքլէրին բլանընը հիւքիւմսիւզ պրագմագ իւզրէ էմր վէրիլմիշ տիր։ Ասաքիրը Օսմանիէնին ճէմ օլմըշ օլտըգլարը Արապիստան սէվահիլի իւզէրինտէքի գալէլէրին թօբա թութուլուբ թութուլմատըղը հէնուզ մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, չիմտիյէ գատար թօբա թութուլմամըշ պիլէ օլսա, հէր հալտէ թութուլաճագ տըր։

Ռոմա, 2 դեկտ.— Պու կիւնքի Թարիխլի Թարապլուստան աժանս Սթէֆանիյէ իշար օլընմըշ տըր. «Տիւն սապահ, տահա միւսայիտ պիր մէվգի թութմագ իւզրէ, Մէնշի գալէսինէ տօղրու կիտէն ասաքիրիմիզ, նիզամիէ Թիւրք վէ Արապ կէօնիւլլիւլէրտէն միւրէքքէպ խայլի միգտարտա տիւշմէն գուվվէթինէ րաստ կէլմիշլէր տիր։ Թիւֆէնկ վէ թօբ մուսատէմէսինտէն սօնրա, ասաքիրիմիզ իլէրիյէ եիւրիւէրէք, թային օլընան մէվգիյի թութմըշլար տըր։ Տիւշմէն, թօբլարըմըզըն աթէշինտէն թաագիպ օլընարագ, տարմատաղըն չէքիլմիշ տիր։ Մէսրի գալէսինտէքի պաթարիալարըմըզ իլէ ճէնուպտաքի Օսմանլը մէվգիի պաթարիասը արասընտա աթէշ տէվամ իթմիշ, վէ Իթալիան բիատէ վէ իսթիհքեամ ասաքիրի կէլէրէք, եէնի խաթթըմըզը թահքիմ իթմիշլէր տիր։ Պու մուհարէպէտէ պիզըտէն 8 մագթուլ վէ 17 մէճրուհ վուգուա կէլմիշ տըր. տիւշմէնին թէլէֆաթը մուհիմ տիր։— Տիւն սապահ, տիւշմէն, Հէնիրինին ճէնուպընտան պիր թէարրուզ իճրա իթմիշ իսէ տէ, կէրի սիւրիւլմիւշ տիւր։ Էօյլէտէն սօնրա, Գարլօ-Ալպէրթօ նամ զըրհլը գրուազէօրիւմիւզ Զօրնաչիյի պօմպարտը խոլէրէք, պիր պինայը թախրիպ էյլէմիշ տիր։ Պու պօմպարտըմանտան սօնրա, պիր Օսմանլը միւֆրէզէսինին աճէլէթէն Զօրնաչիտէն Այնը-Զարաեա, վէ տիկէր պիր միւֆրէզէնին Կէլբլատան սահիլին իչէրլէրինէ տօղրու կիթթիքլէրի կէօրիւլմիւշ տիւր։ Պալօնլարըմըզ, Զանզուր թարաֆընըն հէման խալի օլտըղընը քէչֆ իթմիշլէր տիր։

Պէնկազի թարաֆընտան եէնի պիր խապէր եօգ տըր։

Ռոմա.— Թարապլուստան աժանս Սթէֆանիյէ պիլտիրիլմիշ տիր. «Թան ղազէթասընըն մուխպիրի Մ. Ժան Գարրէր, կէճէ խանէսինէ ավտէթ իթտիկի էսնատէ, գամա իլէ իւզէրինէ հիւճում օլընարագ, պօղազընտան եագըն օմուզընտան եարալանմըշ իսէ տէ, եարասը թէհլիքէլի տէյիլ տիր։ Ճարիհ, ֆիրար իթտիկինտէն, քիմ օլտըղը անլաշըլամամըշ տըր։ Անճագ միւմայիլէյհին «Թան»ա կէօնտէրտիկի մէգալէլէրտէն տօլայը ինթիգամ ալմագ իչին իչպու ճինայէթին պիր Թիւրք թարաֆընտան իճրա խոլնտիկի զանն օլունուեօր։ Տէրհալ թաագիպ էմրի օլընմըշ տըր։ Մ. Գարրէր վէ Ֆրանսա գօնսօլօսը թէհտիտ մէքթուպլարը ալմըշլար իսէ տէ, հիւքիւմէթը մահէլլիյէ խապէր վէրմէմիշլէր տիր։ Մ. Գարրէրին ահվալը սըհհիէսի մէմնունիյէթպախշ տըր։

Ռոմա.— Մասուատան աժանս Սթէֆանիյէ պիլտիրիլմիշ տիր. «Հօտայտա պուլունան ասաքիրի թահքիմ իթմէք իւզրէ մահէլլը մէզքիւրէ ասաքիրը ճէտիտէ վէ թօբլար սէվք խոլնմըշ օլտըղը՝ Արապիստան սէվահիլինտէն ալընան խապէրլէրտէն անլաշըլըեօր։ Մէխա, Շէյխ Սայիտ, Շէյխ Ահմէտ վէ Ապուքիրէ տախի գուվվէյի իմտատիյէ սէվք խոլնտիկի խապէր վէրիլիեօր։»

Ռոմա.— Թարապլուս հիւքիւմէթը մահէլլիյէսի՝ Մ. Ժան Գարէրէ գարչը ճինայէթ խոլէն սուի գասըտըն միւթէճասիրը հագգընտա լազըմ օլան մալիւմաթը վէրէճէք օլանա 10000 ղչ. միւքեաֆաթ վաատընը հավի պիր իլաննամէ նէշր իթմիշ տիր։

Ռոմա.— Թարապլուստան աժանս Սթէֆանիյէ. (Րէսմի.) Տէյլի Մէյլ, Տէյլի Կրաֆիզ, Մաթէն վէ Բըթի Մարսէյլ ղազէթալարը մուխպիրլէրի, Նիւ-Եօրգտա չըգան պիր Իթալիան ղազէթասընա, վագը օլան թալէպի իւզէրինէ քէչիտէ իթտիքլէրի պիր թէլէկրաֆտա, Իթալիանլարըն Արապլար հագգընտա վահշիլիքլէր իճրա իթտիքլէրինի թէքզիպ, վէ պիլաքիս Միւսլիմանլար թարաֆընտան Իթալիան ասաքիրինէ վահշիլիքլէր իճրա իտիլտիկինի թէեիտ էյլէմիշլէր տիր։

Բարիզ.— (Թարապլուստան.) Լիկուրիա նամ գրուազէօր՝ Զուարայը չիտտէթլէ պօմպարտը իթմէքտէ տէվամ իտիեօր։

Ռոմա, 2 դեկտ.— Միլանտան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, մուհարէպէնին նէթիճէլէրինտէն օլարագ, պիր չօգ զէյթին եաղը ֆապրիգալարը իֆլաս իթմիշլէր տիր։ Պունլարըն էն մուհիմլէրինտէն Մօզանզա Մ. Ռօպիանինին ֆապրիգասը 585.000 ֆրանգ մէվճուտա գարչը 1 միլեօն 120.000 ֆրանգ պօրճ իլէ իլանը իֆլաս իթմիշ տիր։

Բարիզ, 3 դեկտ.— Սինուսիլէրին

պէօյիւք չէյմի իլէ մուխապէրէ իթմէք վէ մուհարէպէնին խիթամընը քէնտիսիյլէ գարարլաշտըրմախա չալըշմագ իւզրէ, ժէնէրալ Սալվանըն՝ Դուֆա ճիհէթինէ կիթմէք մէմուրիյէթիյլէ Թարապլուսա վասըլ օլտըղը Ռոմատան իշար օլունուեօր։

Ռոմա.—Տէրնատան աժանս Սթէֆանիյէ իշար իտիլմիշ տիր. «Տիւն իւչ գօլ Թիւրք վէ Արապ ասաքիրի, ճէման 1000 քիշի գատար, ճէնուպի ճէնահըմըզա գարշը ումումի պիր հիւճում իճրա իթմիշլէր իսէ տէ, Թօբճըլարըմըզ Թարաֆընտան կէրի սիւրիւլմիւշլէր տիր։

Բարիզ.— Իթալիա հիւքիւմէթի՝ Թարապլուսա Արապլարա վէ Թիւրքլէրէ գարշը վուգուի րիվայէթ օլընան վահշիլիքլէրէ գարշը ճէննէպի հիւքիւմէթլէրինէ պիր բրօթէսթօնամէ կէօնտէրմիշ վէ պունըն՝ պիրլիքտէ պիր Թագըմ ֆօթօկրաֆ Թասվիրլէրի տախի իրսալ իյլէմիշ տիր։

Բարիզ, 4 դեկտ.— Րէ Ումպէրթօ նամ Իթալիան գրուազէօրիւ՝ Թաճուրայը Թօբա Թութմուշ տըր։ (Տիկէր պիր Թէլէկրաֆ՝ մէզքիւր մէվգիինին Թախրիպ իտիլտիկինի պիլտիրիեօր։)

Սէլանիք.— Պազը ճասուս Թէվքիֆլէր Թարաֆընտան Թէքլիֆ օլունան սուլհ շարթլարընը գապուլ իթմէսի իչին Իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմիյէթի Թարաֆընտան հիւքիւմէթ նէզտինտէ Թէշէպպիւսաթտա պուլունըլտըղընա տաիր Թան ղազէթասընըն Սէլանիք մուխապիրինին չէքտիկի Թէլէկրաֆը՝ ճէմիյէթ սուրէթլը գաթիյէտէ Թէքզիպ իտէրէք, պու պապտէքի ֆիքր վէ մէսլէքինին տէյիշմէմիշ օլտուղընը պէեան իյլէմիշ տիր։

ՐՈՒՄԷԼԻՍՏԷ ՍՈՒԻ ԳԱՍՏԼԱՐ

Պուլկար իխթիլալ գօմիթէլէրի Թարաֆընտան ճպու կիւնլէրտէ Րումէլիտէ պազը ալչագճա սուի գաստլար վուգու պուլմուշ տըր։ Շէօյլէ քի բազար կիւնիւ Սէլանիքտէն Տէտէ-ազաճա կիտէն բօսթա Թրէնի, Թօյրան տախիլինտէ Ագընճալը բոմպաօնընտան գալգմասընը միւթէագըպ, ֆուրկօնա պիր պօմպա աթըլարագ, կարտ տը ֆրէն Րիզա իլէ Րաֆայէլ Թէլէֆ, վէ գօնտիւքթէօր Նիւզհէթ մէճրուհ օլմուշլար տըր։ Եօլճուլարտան Թէլէֆաթ օլմամըշ տըր։ Սէլանիք միրքէզ միւտտաիի ումումիսի՝ մահէլլը վագըախա կէօնտէրիլմիշ տիր։—Էրթէսի կիւնիւ Քէօբրիւլիւ գասապասը խարիճինտէ, իքի օտատան միւրէքքէպ բօլիս վէ ժանտարմա գարագօլխանէսի՝ պիր Պուլկարըն աթտըղը պօմպատան Թախրիպ իտիլմիշ, ֆագաթ նուֆուսճա զայիաթ օլմամըշ տըր։ Ճանի ֆիրար իթմիշ տիր։— Իլք վագըատան 5 սաաթ սօնրա, էֆրատը ճէտտիտէյի համիլ պիր էշխա Թրէնինին՝ Քէօբրիւլիւ խաթթը իւզէրինէ գօնուլմուշ օլան պիր պօմպանըն բաթլամասընտան, արգատան կէլէն 3 վակօնը բարչալանմըշ, ֆագաթ նուֆուսճա զայիաթ օլմամըշ տըր։ Դօսօվա վալիսի Մագհար պէյ՝ մահէլլի վագըախա կիթմիշ տիր։ —Բազար իրթէսի կիւնիւ տէ Իշթիպտէ չարշը ճամիսի՝ պօմպա իլէ պէրհավա իտիլիպ, չիմտիյէ գատար 12 նաշ վէ 20 մէճրուհ չըգարըլմըշ տըր։ Էհալիի Իսլամիյէնին հէյէճանը Թէսկին վէ մուամէլէյի միւթէգապիլէտէն մէն վէ ճանիլէրին տէրտէսթի իչին Թէտապիրը լազըմէ իթթիխազ գըլընմըշ տըր։

*** Պայրամ կիւնլէրինտէ ճամիլէրէ իտիլէն Թէճաւուզըն՝ խաճան չըգարըմագ մագսատիյլէ օլտուղը չիւպհէսիզ իտուկինտէն, հիւքիւմէթճէ Թէսկինի հէյէճանա չալըշըլմասը, վէ միւթէճասըրլարըն տէրտէսթիյլէ, ճիհէթը ատլիյէ Թէսլիմի, վէ խաթթլարըն, բօթասիօնլարըն, էպնիէյի ումումիէնին վէ խալգըն ճան վէ մալինին մուհաֆազասը իչին Թէտապիրը լազըմէնին իթթիխազը վէ իճապ իտէն մահէլլէրէ ասքէր միւֆրիզէլէրի սէվգի՝ Տախիլիյէ նէզարէթինտէն իճապ իտէնլէրէ իշար իտիլմիշ տիր։

*** Օսմանլը աժանսը, պու ճինայէթլէրին ֆախլլէրի՝ Պուլկար գօմիթէլէրի օլմաըղ, Իթալիանըն կիզլի մէմուրլարը օլտուղընը՝ ղազէթալարա վագը օլան Թէպլիղաթընտա պիլտիրմիշ տիր։ Լաքին «Լէվանթ Հէրալտ»՝ պու բիվայէթէ ինանմաեօր։

*** Տիկէր ըէսմի մա..մաթը Թէլէկրաֆիքէյէ կէօրէ, գարագօլլաանէյէ պօմպա աթան Իշթիպլի Մահէ Միթթօ՝ Իւսկիւպտէ տէրտէսթ իտիլէրէք, Թահթը նէզարէթէ ալընմըշ տըր։ Թահգըգաթա տէվամ օլունուեօր։—Իշթիպտէ ճամիյէ պօմպա աթըլմասը միւնասիպէթիյլէ հասըլ օլան հէյէճան վէ գալէան էսնասընտա, Իսլամլարտան 12 քիշի վէ 1 չօճուգ մագթուլ օլմուշ, Պուլկարլարտան 14 մագթուլ, 32 ագըր մէճրուհ, 56 աղ Թէհլիքէլի վէ 69 խաֆիֆճէ մէճրուհ վուգու պուլմըշ տըր։ Մէսէլէ՝ ումումի պիր ֆէլաքէթ չէքլի ալմագտան խոնիւ ալընմըշ տըր։

*** Տիւն Պուլկար մէպուսլարը Տալչէֆ վէ Բավլօֆ էֆ.լէր՝ տախիլիէ նազըրընը զիեարէթլէ, Իշթիփ վագըասը հագգընտա մալիւմաթ իսթէմիշլէր վէ միւԹէճասըրլարըն ճէզասընը Թալէպ էթմիշլէր տիր։ Պազը մէմուրլարըն սուիի հարաքաթը հագգընտա տախի չէքաեէթ պուլունմըշլար տըր։ — Ճիվար մահէլլէրէ տէ հիւքմիւ օլմագ իւզրէ. Իշթիպտէ իտարէի էօրֆիյէ իլան օլունմըշ տըր։

*** Թիւրքճէ ղազէթալար՝ Մաքէտօնիատա վուգուա կէլէն ճինայէթլէրտէն մագսատ՝ էհալիի Իսլամիէյի Երիսթիեանլարա գարշը Թահրիգ իտէրէք, պիր Թագըմ պէօյիւք ֆէնալըգլարա սէպէպիյէթ վիրմէք, վէ մէմլէքէթտէ ասայիշի իխլալ իլէ, ճէնէպի տէվլէթլէրին սիեասի վէ ասքէրիճէ պիլէ միւտախէլէսինէ գաբու աչմագ օլտուղընը պէեան իտէրէք, վաԹան վէ միլլէթը Օսմանիյէճէ մուզըր օլան պու հալլէրին վուգուա կէլմէսի իչին, Իսլամ էհալիյի սիւքիւնէթ վէ իթթիտալա, վէ Երիսթիանլար ալէյհինէ հէր տիւրլիւ Թէճավուզաթտան սագընմագա, վէ հիւքիւմէթ իչլէրինէ գարըշմամագա, էֆալը ճինայէթքեարանէ միւթէճասըրլարընըն ճէզասը Թայինինին՝ հիւքիւմէթէ բրաքըլմասը տաիր միւէսսիր վէսաիթ վէ իխթարաթտա պուլունմըշլար տըր։

*** Գօսօվանըն Թէշիգօ վէ Սապօննա քէօյլէրի արասընտա ճէմ օլմուշ օլան տաղլըլար՝ հուտուտտան իչէրի չէքիլմիշլէր տիր։ Պունլարըն Թօբլանմըշը հագգընտա Գարատաղ հուտուտ գօմիսէրինտէն իսդահաթ իսթէնիլմէքլէ, Թօբլանըշ խապէրինին ասլը օլմատըղը, վէ կէօրիւլէն էշխասըն՝ պէլքի չօպանլար եախօտ կէօմրիւք գաչագճըլարըը Թէագիպ իչին կէօնտէրիլմիշ միւֆրիզէլէր օլտուղը ճէվապը ալընմըշ տըր։

*** Գարատաղ հուտուտընտա էէնի պիր հատիսէ վուգուի խապէր վէրիլիեօր։ Թաֆսիլաթ եօգ տըր։

ՐՈՒՍԻԱ ՀՈՒՏՈՒՏԸ

Պաթագիտ, 22 նոյ.— Օսմանլը վէ Րուս հուտուտը իւզէրինտէ Թարաֆէյն ասաքիրի արասընտա պիր միւսատէմէ վուգու պուլմուշ, պիր Օսմանլը մէճրուհ օլմուշ տըր։

ՇԱՐՔ ՄԷՍԷԼԷԼԷՐԻ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ԻԹԻԼԱՖ

Վիեննա, 5 դեկտ.— Պազը մալիւմաԹա կէօրէ, գօնթ Է...նթալըն խիթիֆա իթմէսի չարթըյլա, Րուսիա՝ Շարգ մէսէլէլէրի հագգընտա պիր իթթիլաֆ հուսուլի իչին Ավուսթրիա իլէ մուխապէրաթա պաշլամըշ տըր։ (Մօնիթէօր)

ԻՐԱՆ ԱՀՎԱԼԻ

Իրան հագգընտա ալընան սօն խապէրլէր՝ բէք վէխիմ տիր։ Րուսիանըն Իրանա գարշը հարէքէթի՝ Ինկիլթէրրա Մէճլիսի մէպուսանընտա Սըր Էտվար Կրէյ Թարաֆընտան Թասվիբ իտիլմիշ վէ Րուսիանըն մէթալիպինէ Իրան հիւքիւմէթի Թարաֆընտան մուվաֆագաթ իտիլմէսի՝ Իրան իչին ազ զարարլը օլաճագը տէրմիեան օլունմըշ տըր։

Րուսիա ասաքիրի՝ Թէհրան իւզէրինէ եիւրիւմէքտէ օլուպ, Թէհրանտա վէ Իրանըն պազը շէհիրլէրինտէ իսէ, տիւշմէնէ գարշը արալարընտա իթթիֆագ իտէճէք եէրտէ, անարշի պաշլամըշ, վէ պազը բիճալ՝ սօգագ օրթալարընտա գաթլ իտիլմիշ տիր։ Մագթուլլարտան պիրի՝ Իրան բօլիս միւտիրի Էրմէնի միլլէթինտէն մէշհուր Եփրեմ խան օլտըղը սէօյլէնմէքտէ տիր։ Տէրխատաէթ Իրան սէֆիրինին պէօյիւք գարտաշը տախի գաթլ իտիլմիշ տիր։— Իրան բարլամէնթօսը վէ իւլէմասը, ճամիլէրտէ տին մուհարէպէսի իլան իտիեօրլար։ Էհալիյէ քիւլլիյէթլի Թիւֆէնքլէր Թէվզի օլընմըշ տըր։—Իրանտաքի էճնէպիլէրին հախաթը տախի Թէհլիքէտէ պուլընմագտա տըր։— Սթամպօլ Իրան Թէչաթասը՝ Ալմանիա հիւքիւմէթինէ միւրաճաաթլա, հուգուգը պէյն էլ տիւէլին վէ հայսիյէթը ինսանիյէնին աչըգտան աչըգա Թէճավիւզ իտիլմէսինէ գարշը բրօթէսթօ իտէրէք, պու տէրէճէ հագգսըզ պիր Թէճավուզ ալէյհինտէ Ալմանիանըն վէ հագգ ու ատալէթին պիլ ճիւմլէ միւտաֆիլէրինին Թէվասութինի խաթիրհատ իյլէմիշլէր տիր։— «Կազէթ տը Գօլօնեը»՝ Իրանըն Թագսիմինէ Րուսիա վէ Ինկիլթէրրանըն գարար վէրմիշ օլտըգլարընը, վէ Րուսիանըն՝ Իրանըն չըմալընտա իլանը հիմայէ իտէճէկինի եագըն եօր։ Թիւրքիյէճէ տախի քէնտի հուտուտը հագգընտա պիր միգտար արազի վէրիլէճէք էմիշ։ —Էքսէր Ալման ղազէթալարը՝ պու Թագսիմին եագընտա իճրա օլընաճաղընը մուհագգագ կէօրիւպ, պունտան Ալմանիանըն պիր հիսսէ ալմասըղընա Թէշվիգ իտիեօրլար. տիկէր Թարաֆտան Րուսիա՝ Իրանը տամի սուրէթտէ իշղալ, եախօտ Իրանըն տախիլի իշլէրինէ միւտախէլէ նիյէթինտէ օլմատըղ, անճագ քէնտի մէթալիպինին իճրասը, վէ Ինկիլթէրրա իլէ քէնտի արասընտա մէվճուտ օլան իթիլաֆնամէյի հարֆիէն իճրայէ չալըշաճաղը՝ Բէօյթէր աժանսընըն մալիւմաԹընտան անլաշըլըեօր։

Րուսիանըն Իրան հագգընտաքի պու հարէքէթի՝ Իթալիա իլէ Թիւրքիա մուհարէպէսի սէպէպիյլէ օլտըղը՝ Ինկիլիզ մէհաֆիլի սիեասիյէսինտէ զանն օլունուեօր։

ՊՕՂԱԶԼԱՐ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Րուսիա խարիճիէ նազըրը՝ Պօղազլարըն աչըլմասը խուսուսընտա Ֆրանսանըն մուվաֆագաթընը իսթիհսալ իչին Բարիզէ կիտէճէք տիր։

*** Տիւն, Րուսիա սէֆիրի Պապըալիյէ պիր նօթա վէրմիշ, վէ հէր նէվ Րուսիա սէֆինէլէրինին կէչմէսինէ Պօղազլարըն աչըգ օլմասընը Թալէպ իյլէմիշ տիր։ Պու խուսուս՝ տիւն ագշամ Մէճլիսի վիւքէլատա միւզաքէրէ օլընմըշ տըր։

*** Տիւն, կէճ վագըթ Ավուսթրիա սէֆիրի Զանագ-գալէ պօղազընըն մուհասէրէսի հագգընտա խարիճիէ նազըրը իլէ ուզուն միւտտէթ միւլագաթ իթմիշ տիր։

*** Պիրինճի գօլ օրտու գօմանտանը Զէքի բաշա իլէ գօլ օրտու էրքեանը հարպ բէիսի Հաֆըզ Հագգը պէյ՝ տիւն Զանագ-գալէյէ կիթմիշլէր տիր։

ՊԻԹԼԻՍՏԷ ԷՄՆԻՅԷԹՍԻԶԼԻՔ

«Ազատամարտ»՝ Պիթլիստէն նոյ. 22 Թ...իւրիյլէ աթիտէքի Թէլէկրաֆը ալմըշ տըր. «Պիր հաֆթատան պէրի Պիթլիստէ վէ ճիվարընտա արտ արտա 30տան զիեատէ վուգուաթ, ճինայէթ վէ քէօյլէրէ գարշը Թէհտիտ վուգու պուլմագտա օլուպ, եօլլարտա գաթիէն էմնիյէթ եօգ տըր։ Հէր հալտէ Թէտապիրը ճիտտիյէ իթթիխազ իտիլմէլի տիր.»

*** Մուշտան վէ Պիթլիստէն մէզքիւր ղազէթաեա եազըլան մէքթուպլարտա, օրալարտա, գաթլ, եաղմա, Թէհտիտ վէ էմաալի մէզալիմին էքսիք օլմատըղը, վէ պիչարէ Էրմէնի էհալիսինին՝ էվլէրինտէն, քէօյլէրինտէն տիշարը չըգամատըգլարը վէ պու ահվալը միւտհիշէյէ խիթամ վէրմէք իւզրէ հիչ պիր Թէտապիրը միւէսսիր իթթիխազ գըլընմատըղը իշար օլընմըշ տըր։ Հաթթա պազը եէրլէրտէ էշգըեա եիւզ պիլէ պուլունուեօր։

*** Բէմախ Էրմէնի մէրխասասը նոյ. 7 Թարիխիյլէ աթիտէքի մալիւմաթը վէրիեօր. «Իթալիա մուհարէպէսիյլէ պէրիպէրտէ Րուսիանըն պազը հարաքէաթը իշիտիլիեօր։ Շէհրին Թիւրք ահալիսի նուֆուզը՝ Թիւրք վէ Քիւրտ քէօյլէրինէ կիտէրէք, էհալիյի, բրօբաքանտա իլէ զըԹայա թահրիք իտիեօրլար։ Հաթթա Թէմախ հագիմի՝ մահքէմէ վէ խարիճ մէճլիսի Էրմէնի ազալարընա չու սէօզլէրի սէօյլէմիշ տիր. «Իթալիա պիզէ իլանը հարպ իթթի. էկէր Րուսիա տա պիզէ գարշը ճիւզի պիր հարէքէթ իտէրսէ, պիզ տէ պիւթիւն Երիսթիանլարը գաթլ իլէ Շամը չէրիֆէ չէքիլիյէ գարար վէրմիշիզ տիր։ Զաթէն պիզիմ սօն հէրիմիզ օրասը տըր։»— Լաքին պու հագիմ՝ ռէախիօնէրլէրտէն օլուպ, էֆքեարը սէրպէսթիէ սահիպի օլան գայմագամը ազլ իթթիրիպ, հէրիճէ քէնտիսի կէչմէք ղայրէթինտէ տիր։

ԿԻՐԻՏ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Աթինա, 5 դեկտ.— Կիրիտտէ ահվալ քէսպը վէխամէթ իտիեօր։ Պիր ֆիրգա, ժանտարմալար իւզէրինէ աթէշ իթտիկինտէն, Րօտացի եազըընտա պուլնլար Թարաֆընտան Թէլէֆ իտիլմիշ տիր։ Պունըն իւզէրինէ ասըլար՝ ժանտարմալարա հիւճում իտէրէք, պիր էվ իչինտէ մուհասէրէ իթմիշլէր տիր։ Հանիէատան եէնի ասքէր կէօնտէրիլմիշ տիր։ Պանտիատա ժանտարմալար իլէ Կիրիտին Եունանա իլհագը լէհինտէ պիր միթինկ ագտ իթմիշ օլան ասըլար պէյնինտէ պիր միւսատէմէ վուգու պուլմուշ տըր։ Թաֆսիլաթ եօգ տըր։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 250,000,000 ՖՐԱՆՔ

1911 Հոկտ. 31 Պիլանչօսը

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

Սանտըգտա վէ պանգալարտա նուգուտ	161,830,208 15
Ճիրօտանտա	1,285,826,205 82
Րէհին վէ Թէէմինաթլա իգրազ օլընան մէպալիղ վէ Րըբօր	340,420,657
Հիսապաթը ճարիէ	649,832,647 18
Հիսսէ, պօնօ, Թահվիլաթ վէ էսհամ	11,467,076 32
Էշեայի ղայրը մէնգուլէ	35,000,000 —
Հիսապաթը միւթէֆէրրիգէ	52,759,931 42
Ֆրգ.	2,537,136,725 89

ՏԻՒՅՈՒՆԱԹ

Տէբօզիթօ վէ աչըգ պօնօլար	845,083,753 83
Հիսապաթը ճարիէ	1,028,538,461 16
Գապուլ իտիլմիշ բօլիչա	145,923,055 51
Վատէլի տէբօզիթօ վէ պօնօ	31,353,229 06
Հիսապաթը միւթէֆէրրիգէ	84,238,226 33
Իհթիեաթ ագչէսի	152,000,000 —
Թէէսիս իտիլմիշ սէրմայէ	250,000,000 —
Ֆրգ.	2,537,136,725 89

Ասլընա մուքապըլ օլտուղը թասդիգ օլունըր

Մէճլիսի իտարէ րէիսի

Է. ՊԷԹԷՆՕՍ

Իտարէի ումումիյէտէ

մուրախխաս միւտիրլէր

ԷՏՄ. ՖԱՊՐ-ԼԻՒՍ, Պօն ՊՐԷՆԳԱՐ

ՔՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷ ԷԺԻՊՍԻԷՆ

1886 սէնէսինտէ մէվգըի Թէտավիւլէ չըգարըլան 100տէ 3 ֆայիզլի Թահվիլաթըն 1911 Նոյեմ. 15տէ քէշիտէ օլընան 332նճի բիեանգօսընտա, 88,734 Ն. 50000 ֆր., վէ աթիտէքի 25 Ն.լար 1000էր ֆր. գազանմըշլար տըր.

2175	32508	140186	178730	313096
8916	64827	150274	193482	322304
8978	65248	157733	204871	371805
14513	110873	165013	278686	376384
27970	136419	165430	291962	398245

1903 իսթիգրազընըն 111նճի քէշիտէսի, 659,892 Ն. 50000 ֆր., վէ աթիտէքի 25Ն.լար 1000էր ֆր. գազանմըշլար տըր.

409018	525202	582144	701767	772965
445175	526929	601798	706315	776714
476781	554585	616825	734163	779762
508662	558135	654509	750420	792062
519437	573344	682989	760782	797489

Սահիպի իմթիեազ վէ
Միւտիրի մէսուլը ղազէթա
ՅՈՎՀ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

ԻՍԱՐԷ ԽԱՆԷ
Պէյօղլունտա Թագսիմ ճատտէսինտէ Ն. 65